

УДК 633.31/.37.003.13:631.5

Дацула В.В., магістр

Науковий керівник - кандидат с.-г. наук, доцент

А.В.Ярош

Національний Університет Біоресурсів та Природокористування України

<https://nubip.edu.ua/node/4317>

«ПРОДУКТИВНІСТЬ ВИРОЩУВАННЯ БУРКУНУ БІЛОГО В УМОВАХ ПРАВОБЕЛЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ»

Анотація: Досліди по вивченню продуктивності та якості буркуну білого залежно від норми висіву та удобрення проводились в умовах ТОВ «Агрофірма Подільська Зернова Компанія» Хмельницького р-н., Хмельницької обл.

При встановленні дослідів, виконанні експериментальної частини дослідів, проведенні біометричних спостережень, біохімічних аналізів керувались методичними вказівками Проведення польового дослідів (Доспехов Б.А.).

Фенологічні спостереження проводили по кожному варіанту і кожній повторності дослідів шляхом огляду рослин на ділянках.

Ключові слова: вирощування буркуну білого, норми висіву, удобрення, урожайність.

Актуальність теми: В сучасних умовах однією з проблем розвитку вітчизняного кормовиробництва є недостатня забезпеченість тваринництва повноцінними за поживністю кормами, їхня висока собівартість, а також дефіцит білка в кормових раціонах. За даними багатьох вчених останню проблему можна вирішити за рахунок збільшення площі посівів під бобовими травами до яких належить і буркун білий. Отже дана тема є досить актуальною, оскільки вона присвячена оптимізації елементів технологій вирощування бобової культури буркуну білого, як в одновидових посівах, так і в сумішці з однорічними злаковими культурами в умовах Правобережного Лісостепу України.

Мета досліджень: полягала у виявленні особливостей формування врожаю буркуну білого залежно від норм висіву, доз мінеральних добрив та розроблення технології їх вирощування на кормові цілі в умовах Правобережного Лісостепу.

Об'єкт дослідження: особливості формування урожайності та якості буркуну білого залежно від норми висіву та рівня мінерального живлення

Предмет дослідження: буркун білий (*Melilotus albus* Medin)

Методика досліджень: Дослід закладений по слідуючій схемі:

1. Без добрив (контроль);
2. P₆₀K₆₀
3. N₃₀P₆₀K₆₀
4. N₄₅P₆₀K₆₀
5. N₆₀P₆₀K₆₀

Буркун висівали під ячмінь, який збирали на зерно. На дослідів використовували слідуючі форми добрив: 34%-у аміачну селітру, 20%-й простий гранульований суперфосфат і 40%-у калійну сіль.

В азотні добрива вносили рівними частинами в два прийоми: рано навесні та після першого укусу; фосфорно-калійні – щорічно восени за 1-1,5 місяці до припинення вегетації. Повторність дослідів 4-кратна, площа посівної ділянки 100, облікової – 50м².

Висоту травостою вивчали шляхом виміру 20 рослин в різних місцях ділянки на двох несуміжних повторностях варіанту дослідів.

Густоту стояння травостою по варіантах на протязі вегетаційного періоду виконували шляхом підрахунку кількості рослин на фіксованих площах 0,25м² (50×50см), виділення в двох типових місцях ділянки двох несуміжних повторностей.

Стан листків і стебел враховували на пробах, відібраних для ботанічного аналізу. Для цього відбирали 25 рослин в 3-х кратній повторності на двох несуміжних повторностях дослідів, зважували листки та стебла та підраховували їх процент.

Площу листків встановлювали ваговим методом (А.А. Нечипорович).

Підрахунок врожайності проводили в фазу бутонізації методом уборки зі всієї облікової ділянки одночасно зважуючи та відбираючи зразки для визначення абсолютно сухої маси та хімічного складу травостою.

Висновки: Основним фактором, підвищення врожайність культури являється азотні добрива, які використовуються в складі фосфорно-калійних.

Найвищу продуктивність зеленої маси і сухої речовини на дерново-середньопідзолистих ґрунтах забезпечується при внесенні N₄₅P₆₀K₆₀ з нормою висіву 15 кг/га. В цих умовах проявляється найвищий біологічний потенціал культури.

Рекомендації виробництву: Широке впровадження в практику вирощування буркуну білого сприятиме виробництву високобілкових кормів та вирішити проблему зміцнення кормової бази господарства.

Для підвищення врожайності буркуну білого та поліпшення його якості, високої прибутковості та рентабельності виробництва на дерново-підзолистих ґрунтах необхідно вносити добрива в нормі N₄₅P₆₀K₆₀ та висівати в нормі – 15 кг/га.

Список використаних джерел:

1. Ахламова Н.М., Федорова Л.Д. Влияние длительного применения минеральных удобрений на агрохимические свойства почвы и продуктивное долголетие травостоя // Кормопроизводство, 2001. Вып.21. - с.66-72
2. Барбалис П.Д. Выращивание и использование белого донника. – Рига: 1992. – с.16
3. Захарченко І. Г., Пшебельський В. В. Вплив багаторічних бобових трав і бобово-злакових сумішок на родючість ґрунту // Наукові праці Українського науково-дослідного Інституту землеробства, том ІХ. - Київ: Українська академія сільськогосподарських наук. — 2002. - с. 4 - 17.